

odborný časopis

sociální služby

cena: 69 Kč / 3 €

Inspirujte se
dobrou praxí

Hodnocení
jako systém,
ne formulář

Rozhovor

Připravenost zaměstnanců na bezpečnostní rizika může zachránit život

Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky
www.apsscr.cz • www.socialnisluzby.eu

ročník: XXVIII.
duben 2026

➤ Příklad tzv. „hodnotové“ anamnézy

Na klinice Lüneburg pracují s těmito otázkami ve smyslu **osobních postojů** jako základu pro **etická rozhodnutí**.

V kontextu **aktuální situace** jsou předloženy následující dotazy:

- Co pro vás činí život osobně hodnotným?
- Co je pro vás v současné době důležité pro dobrý život?
- Jaké obavy máte v souvislosti se svým zdravotním stavem?

V souvislosti s **potřebami/kvalitou života** zaznívají tyto otázky:

- Pokud myslíte na své sociální prostředí, přátele a rodinu: Jaká přání a potřeby máte?
- Čeho byste byl/a ochoten/ochotna se zříci, jaká omezení byste vzal/a v potaz?
- Představíte-li si život bez vlastní pohyblivosti, případně při úplné upoutanosti na lůžko: co je pro vás ještě myslitelné? Co byste byl/a ochoten/ochotna přijmout?
- Co si představujete při pomýšlení na život bez možnosti samostatného příjmu potravy?
- Popište prosím, zda je pro vás představitelný život v roli osoby odkázané na péči s trvalou pomocí při tělesné hygieně.
- Dokážete si představit život bez verbální komunikace, a to i bez využití moderních technických pomůcek?
- Jak důležité je pro vás žít bez bolesti? Přál/a byste si být bez obtíží díky intenzivní léčbě bolesti, i za cenu omezení vaší duševní bdělosti?

U tématu **Život a smrt** se objevuje:

- Když přemýšlíte o závěrečné fázi svého života a o umírání, jakým způsobem byste si přál/a zemřít?
- Jak jste prožíval/a umírání ve svém osobním blízkém okolí?
- Jaké obavy/strachy, přání a naděje máte ve vztahu ke své závěrečné fázi života?
- Přál/a byste si, aby vás lékaři plně informovali o vašem zdravotním stavu, včetně sdělení, že již není možné vyléčení, není už možná kurativní léčba?
- Jaký je váš postoj k dárcovství orgánů? Přijal/a byste orgán v případě, že by to bylo nezbytné? Jste sám/sama ochoten/ochotna darovat orgány?

- Existují osoby, kterým důvěřujete a které by vás měly provázet v závěrečné fázi vašeho života?

A konečně ve spojitosti s **vlastní spiritualitou** jsou kladeny otázky:

- Jaká náboženská, spirituální či osobní přesvědčení jsou pro vás vzhledem k vašemu životu a umírání důležitá?
- Jak významná jsou vaše přesvědčení ve vašem každodenním životě?
- Co byste rád/a ještě sdělil/a?

Je vidět, že jde o narativní kritickou sebeanalýzu a sebezposouzení pro sebezrozumění aktuálně nebo prospektivně při konfliktech ohledně cílů léčby/péče a rozhodování, přičemž se prolínají spirituální i etické aspekty.

➤ Závěrem

Uvedené otázky mohou být projednány v okruhu důvěrných osob a odpovědi pak zaznamenány. Individuální zodpovězení otázek, a to i částečné, má velký význam pro medicínská rozhodnutí i s ohledem na další léčebná opatření. Tato anamnéza zacílená speciálně na jednotlivé pacienty by měla být uchovávána jako dokument v peněžence nebo digitálně uložena v mobilním telefonu tak, aby byla k dispozici při případném přijetí do nemocnice.

Spirituální zdroje mohou být výslovněji tematizovány tehdy, mají-li profesionální pomáhající profese možnost je v rámci anamnestického rozhovoru u pacienta cíleně zjišťovat a klinicky posuzovat. Na základě takto vedených rozhovorů může celý tým zvažovat, jak adekvátně reagovat na potřeby pacienta a jeho vztahového systému. Příště si můžeme prezentovat další přístupy a příklady.

Použitá literatura

- AULBERT, Eberhard, Friedemann NAUCK, Lukas RADBRUCH: *Lehrbuch der Palliativmedizin. 2., vollständig überarbeitete und erweiterte Auflage.* Stuttgart: Schattauer, 2007.
- KLINIKUM Lüneburg. *Individuelle Wünsche im Fokus Formulierung einer Werteanamnese. Formulierung einer Werteanamnese / Patientenverfügung.*
- *Spiritual Care im Alter. Eine Einführung für Pflegende und Begleitende.* NASCA. 2018.

Poradna konceptu Bazální stimulace

Na dotazy čtenářů odpovídá **PhDr. Karolína Maloň Friedlová, Ph.D.**, certifikovaná lektorka a supervizorka, jednatelka INSTITUTU Bazální stimulace podle Prof. Dr. FRÖHLICHA, s. r. o.

Dotaz:
Dobrý den,
pracuji jako pečovatelka v domově pro seniory a chtěla jsem se zeptat, v jakých polohách můžu u seniorů provádět masáž stimulační dýchání. Někteří senioři mají problém udržet polohu vsedě.

S. M., přímá péče

Odpověď:
Masáž stimulační dýchání lze aplikovat v různých pozicích. U zcela imobilních seniorů ji aplikujeme vleže na boku. Je nutné, aby byl klient dobře stabilizovaný. Doporučuji před jeho trup i pánev umístit polštář nebo polohovací pomůcku. Rovněž je nutné vložít mezi dolní končetiny polštář, aby byl ve správné pozici kyčelní kloub dolní končetiny, jenž je nahoře. Masáž stimulační dýchání se velmi dobře aplikuje vsedě. Pokud lze klienta posadit, může sedět na posteli a mít spuštěné dolní končetiny z lůžka. Plosky nohou musí mít opřené o podložku. V případě, že má senior problém se stabilitou sedu, umístěte před něho jídelní stůl tak, aby se mohl opřít o stůl celými předloktími. Seniora můžete k masáži stimulační dýchání posadit také na židli nebo do křesla ke stolu. Sed bude stabilnější, když opře předloktí o stůl.

Pro strukturované vnímání, standardizované zjišťování a otevřené dotazování byly proto v posledních letech vypracovány různé manuály pro interview (nástroje assessmentu) zaměřené na spirituální dimenzi a etická přesvědčení a postoje.